

[Gustav Pedersen.]

helhedens interesse. Men jeg understreger, at det heller ikke altid kan være statens opgave at medvirke til, at man i de folkefattige egne trækker institutioner væk fra de små byer, der kæmper en hård kamp for at bevare deres status, med alle de omkostninger, som en tilbageværende befolkning får. Jeg gør opmærksom på, at f. eks. Mariager kommune under overordentlig store og hårde ofre fra befolkningens side har arbejdet for at komme fremad. Befolkningen er i de sidste 20 år forøget med 28 pct., og der er ingen tvivl om, at Mariager kommune vil føle en nedlægning af retskredsen som et slag mod sine bestræbelser for at bevare sin købstadstatus.

Tilbage står endelig — og det er i virkeligheden det afgørende — om samfundet tjener noget ved det. Det skal jo ikke bare være sådan, at man fastsætter et eller andet tal; det kan være udmærket som hovedregel, men det behøver ikke at gælde i alle forhold, og man må også se på den økonomiske side af sagen. Må jeg, så godt som jeg kan, opgøre den regnskabsmæssige side af forslaget. På kreditsiden skulle komme det, at man sparer en dommers løn. Foreløbig bliver der dog næppe tale om at spare nogen dommerløn; det vil jo tage et stykke tid, inden sammenlægningen kan føres igennem, i særdeleshed hvis der bliver tale om et omfattende byggeri. Det kan også tænkes, at man, når det er ved at være færdigt, ikke finder det nødvendigt, rimeligt eller forsvarligt at flytte en dommer, der begynder at nærme sig aldersgrænsen. Denne besparelse er altså foreløbig noget ubestemt; til gengæld er udgifterne sikre nok. Hvis man skal samle to retskredse til een med et så stort areal, som tilfældet er, må der blive tale om meget store rejseomkostninger såvel for embedsmændene som for befolkningen; derom kan der ikke være tvivl, og den ene af dommerne har også gjort opmærksom på dette i sin redegørelse. Dertil kommer så — hvis man skal regne med den forudsætning, der gælder for det hele, nemlig flytning til Hadsund — at der skal bygges dommerkontor med retssal, med kontorer til personale, med ekspeditionslokaler, med sagførerlokaler etc.; der er vel ingen, der tror, at det bliver en helt billig historie.

Der skal også bygges dommerbolig; så kan man ganske vist sige, at man sparer en dommerbolig og et dommerkontor i Terndrup, men tror noget menneske, at det i en lille stationsby, der bliver berøvet sit retsvæsen, vil være muligt at få disse bygninger afsat på forsvarlige økonomiske vilkår? Jeg tror det ikke.

Dommerkontoret i Mariager ligger i en gammel fredet bygning, et gammelt kloster, og det kan næppe afhændes med fortjeneste. Det vil altså sige, at det, hvis man ønsker, at retskredsen skal have hovedsæde i Hadsund, på forhånd er givet, at der bliver tale om betydelige ekstraudgifter for staten.

Det ærede medlem hr. Thestrup holdt under finanslovdebatten en meget formående tale til administrationen. Jeg tror, at man i et tilfælde som dette, hvor udvalgets flertal går imod både den lokale administration og centraladministrationen og i virkeligheden tager hele ansvaret på sig, er nødt til — når man har talt så alvorligt til administrationen — at give en redegørelse for de ekstraudgifter, som beslutningen vil pålægge statskassen, og som ikke kan undgå at blive en fordyrelse på statens budget; i virkeligheden ligger det jo sådan, at der både er uvilje i befolkningen og angstelse eller modvilje i de administrative kredse, der har ansvaret.

Det, jeg imidlertid vanskeligst forstår ved hele denne sag, er det mærkelige hastværk, denne sag har, det, at man end ikke, når man kommer med denne indstilling — som for første gang kommer her som et ændringsforslag — gør rede for, hvor hovedtingstedet skal være, gør rede for, hvilke omkostninger der er forbundet med en eventuel flytning af hovedtingstedet, eller — hvis man ikke vil flytte det — hvordan man så vil klare, at man får en afstand på 40 km fra tingstedet til den yderste grænse af kredsen.

Derfor henstiller jeg til udvalgets flertal, at man tager ændringsforslaget tilbage. Det kan altid stilles senere, idet der jo allerede under forhandlingerne her er gjort opmærksom på, at der senere vil fremkomme et lovforslag vedrørende politikredsordningen i Københavns omegn. Når sagen i virkeligheden ikke er ordentligt oplyst, var det da ikke rimeligere, at man ventede med behandlingen af den, til vi